

הנשיא אריאל
לצאת מיד!

האם יאלץ צה"ל לסגת גם מזרוע לבנון? תימרון סורי מפתיע הפך את הקערה על פיה ועמיד את בגין לפני ברירה קשה

סוריה: המתיימנה המדריים

אמת בידעיה, כאילו היא חתמה יחד עם אירגונים פלסטיניים אחרים על הצהרה המסתייגת מסעיף 7 של החלטות פאס, המאפשר הכרה רשמית בקיומה של ישראל). בעוד שסולק מיכשול זה להתקרבות בין סוריה וארצות-הברית, עשתה סוריה צעד לא פחות חשוב במיגור שני: היא הודיעה על נכונותה לפנות את לבנון לאלתר. ברומנית עם צה"ל. הודעה זו ירדה על ירושלים כמהלומה. שום דבר לא היה יכול להיות רצוי פחות לממשלת בגין.

מאז ראשית המלחמה הודיעה הממשלה שוב ושוב שהיא יזאבת לנסיגת כל הכוחות הזרים — קרי: הסורים, הפלסטינים הישראלים — מלבנון. זה נראה כתימון טוהר, כי איש בירושלים לא האמין כי סוריה אכן מוכנה לכך. כך יכלה ישראל לטעון שהיא מוכנה לסגת, אך שהדבר אינו מתאפשר בגלל הסורים הרעים. עתה התהפכה הקערה על פיה. הסיסמה הישראלית הפכה מלכודת.

נכונות הסורים לנסיגה שלמה מעמידה את בגין ושרון לפני מצב קשה ביותר. אין להם כל רצון לסגת מלבנון הדרומית. המשך ההחזקה בחגורת-הביטחון המפורסמת של 40 הקילומטרים נראה עתה כהישג היחיד שייוותר ממלחמת-הלבנון. אם גם הישג זה יחוסל, ייראה בעליל שהמלחמה כולה היתה כישלון טוטאלי, וכי 350 חיילי צה"ל נפלו לשווא.

במצב הנוכחי, גם המשך קיומו של צבא סעד חדאד, כגייס חליפי של צה"ל, מוטל בספק. כי מנוי וגמור עם הנשיא החדש, אמין אל-ג'מיל, להשליט את מרות ממשלתו על לבנון כולה, אם ייסוג צה"ל, עלול גם חדאד להתחלל.

אך איך יבונה ישראל להודות בכוננותה האמיתית: שחסורים ייצאו מלבנון, בעוד שצה"ל יישאר בדרומה?

נסיגת

אש"ף

ב ינתיים תולדים בירושלים את התיקנות בעמדתו של אש"ף, אם יסרב אש"ף להוציא את כוחותיו מצפון לבנון והביקעה, ישמש הדבר תירוץ נוח שלא לפנות גם את צה"ל.

ואכן, מצבו של אש"ף קשה. אחרי פרשת שאתילה וצברה, חייב האירגון לדאוג לשלום מחנות-הפליטים בארצות-הברית. הוא מצוי עתה, לאור ההצהרות הפומביות של ראשי הפלוגות, גם מעל מירקע הטלוויזיה הישראלי. על כוונתה להמשיך בשחיטה עד שכל חצי מיליון הפלסטינים יברחו מלבנון, זוהי אחריות כבדה.

לשם הבטחת שלום הפליטים רוצה אש"ף להיכנס למשאומתן עם הנשיא אמין אל-ג'מיל, המקובל על אש"ף מומן, ועם האמריקאים. האמריקאים, מצידם, מתקשים לנהל משאומתן עם אש"ף בגלל ההתחייבות הישנה כלפי ישראל לבל לעשות זאת.

יתכן שתסיבוכת זו תותר עליידי משאומתן עקיף, שביא לכניסת כוח רב-לאומי למחנות הפלסטינים בצפון ובביקעה. נראה כי פיליפ הביב פועל עתה בכיוון זה. יתכן גם כי תיערך פגישה ישירה בין ג'מיל ויאסר ערפאת, על אדמת סעודיה.

אין ספק שהחלטה סורית לפנות את לבנון תכריח את כוחות אש"ף לסגת גם הם, וכי הדבר יסודר במשאומתן. יתכן שתהיה זאת ההודמנות לאמריקאים ליצור תקדים ראשון של דיון ישיר עם אש"ף.

כך או כך: הממשלה ישראלי עזומה לעמוד לפני הברירה: לסגת לגמרי מלבנון או להופיע קבל עם ועולם כגורם הזר היחיד המתעקש להישאר בלבנון, בניגוד חותך לכל התחייבויותיה והצהרותיה.

יצירתו של ציר חדש דמקביירות-ושינגטון — הזקלה השבוע כאשר נתגלה חשוד מרכזי ברצח בשיר אל-ג'מיל.

כלית-התקשורת הישראלים מהירו להודיע כי האיש — דייר באותו הבניין — היה קשור עם אש"ף וסוריה. אך מומחים יכלו רק לחייך לשמע מדע זה.

הרוצח הוא נוצרי מארזני. הוא שייך למפלגה הלאומית הסורית — מפלגה שאינה סורית כלל, אלא לבנונית דווקא. היא נוסדה לפני דור על-ידי אחד אנטון סעדה, לבנוני-נוצרי בעל השקפת-עולם פאשיסטית. האידיאלור גיה ירשמית שלה היא יצירת סוריה-רבתה, שתכלול את לבנון, ירדן וישראל, ואולי גם את עיראק וקפריסין.

מפלגה זו, שעסקה בעבר לאיפעם במעשירצח פוליטיים סנסציוניים, היא ימנית-קיצונית. השקפתה נוגדת לחלוטין את האידיאולוגיה של מפלגת אליבעת השלטת בסוריה. שהיא שמאלית. ההדוגלת בקיום אומה כל-ערבית (בניגוד לרעיון האומה הסורית). היא גם נוגדת, כמובן, את האידיאולוגיה של אש"ף, הדוגלת בעצמאות פלסטית גית.

גיזוי הרוצח משחרר למעשה מן האחריות את הסורים ואש"ף, וגם את ישראל.

כ אשר המריאו מטוסי חיל-האוויר ביום השני בעהריים והפציצו טילים סוריים במרכז לבנון, נועד הדבר לשמש עונש על התקפת-קומנדו פלסטית על אוטובוס של צה"ל, שבה נהרגו שישה חיילים. המחלופנים בירושלים לא הבינו כי הם משיגים מטרה שונה לגמרי, ובלתי-רצויה להם ביותר. הם דוחפים את סוריה אל זרועות ארצות-הברית.

כדי לשמור על סיפוח רמת-הגולן ולהקל על סיפוח הגדה והרצועה, דרושה לממשלת-בגין סוריה קיצונית. פרו-סובייטית ואנטי-אמריקאית. אך מאז ראשית מלחמת-הלבנון משיגות כל פעולות ישראל בדיוק את התוצאה ההפוכה. ישראל שימשה למעשה כמקל-הובלים, הדוחף את הסורים לעבר וושינגטון.

בימים אלה קורה בסוריה מה שקרה לפני עשר שנים בדיוק במצרים. אז גירש הנשיא המצרי אנוור אל-סאדאת את היועצים הסובייטים מצרים. עתה עומד לקרות — לדעת מומחים ערביים — דבר דומה בסוריה.

המצרים החליטו כפי שהחליטו אז, מפני שהגיעו למסקנה כי הסובייטים מספקים להם נשק נחות, ושבעשת צרה אי-אפשר לסמוך עליהם. ברית-המועצות לא הסכימה אז שמצרים תתקוף את צה"ל כדי לסלק מגדות התער. היא לא סיפקה לה את הנשק הדרוש לכך. התוצאה: סאדאת גירש את הסובייטים, פתח לברו במלחמת יום-הכיפורים והתקשר עם ארצות-הברית. לאחר מכן עשה שלום עם ישראל וקיבל כתורה את כל סיני.

במלחמת-הלבנון ניכחו גם הסורים לדעת כי אינם יכרי לים לסמוך על ברית-המועצות. היא לא חשה לעזרתם כשעמדו מול צה"ל, גרוע מזה: ברור עתה לסורים כי הסובייטים לא סיפקו להם הגנה ג'מ יעילה, לא מבחינת מיגון הטילים, ולא מבחינת טיבם. הטילים שהושמדו בסיר טונות על-ידי צה"ל פיגרו בעשר שנים אחרי ההתפתחות, בעוד שצה"ל הפעיל את המיכשור המודרני ביותר לחרי סולם. נראה, כי הסובייטים חששו למסור לסורים מיכשור מודרני סודי, שמא יפול בידי צה"ל.

התוצאה: התקרבות דו-הרת של סוריה לעבר ארצות-הברית — בצורה המשכשת לחלוטין את הכוונות של ממשלת-בגין.

סיסמת

מלכודת

ה שבוע היו כמה סימונים לכך — וכולם הדחימו את בעלי-החלטות בירושלים. הם יצרו מצב חדש לגמרי. תחילה באה הודעה של שרי-החוץ הסורי, עבד-אל-הלים חדאם, איש-אמונו של הנשיא חאפס' אל-אסד. הוא הודיע כי יש במרחב מקום למדינת-ישראל בגבולות 1967. היתה זאת הודעה מפורשת ראשונה על נכונות סוריה להכיר בישראל, אם תצא מן השפחים הכבדשים.

באותו זמן הודיע נאיה חוואתמה, ראש החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין, המקורב לסוריה, כי הוא תומך בקמת מדינה פלסטית בגדה וברצועה, תוך דיוקיום בי שלום עם ישראל (ראה הנדון). חוואתמה הבטיח להביא תוכנית מפורסת ברוח זו למושב הקרוב של המועצה הלאומית הפלסטית, ורמז שהוא פועל על דעת ערפאת. ברור כי סוריה לא שתמה על החלטות ועדת-פאס מאונם, אלא שהיא מצטרפת עתה לזרם המלני בעולם הערבי, החותר להסכם שלום בין אש"ף ובין ישראל.

(ברומנית הודיעה החזית הדמוקרטית רשמית כי אין

ישראל נחשדה בעיני רבים ברצח בשיר אל-ג'מיל, אחרי שה בגין ובגין וסירב לחתום על חוזה-שלום. ברור עתה כי הרצח היה עניין לבנוני-פלסטיני במארג-נרפימי.

הנשק

הסודי

אם אכן תסתיים מלחמת-הלבנון בהתקרבות אמריקאית-סורית, כפי שמלחמת יום-הכיפורים הסתיימה בהתקרבות אמריקאית-מצרית, תהיה זאת מכת-מוות למדינת יוחם של בגין ושרון.

פירוש הדבר: סוף חזית-הסירוב הערבית. במשך דורות, נפוצה בארץ הסיסמה כי, הנשק הסודי של הציונות הוא הסירוב הערבי. לולא סירוב הערבים בכל שלב לפיתרון שהוצע להם, לא היתה הציונות יכולה להגיע להקמת מדינה יהודית, ולא היתה ישראל יכולה להגיע לכיבושית.

נראה כי במלחמת-הלבנון למדו כמעט כל הערבים את הלקח הזה. הסירוב הערבי הולך ונעלם, וממשלת-ישראל תעמוד לפני הברירה בין הסכמה להסדר-שלום, שיוציא מידיה את הגדה והרצועה, יחד עם רמת-הגולן, ובין משבר עמוק עם ארצות-הברית והעולם כולו.

אש"ף צועד צעדים מהירים לקראת עמדה שתאפשר לו הידברות ישירה עם ארצות-הברית ומחנה-השלום הישראלי. עתה הולכת סוריה באותה הדרך. אחרי שוועי דת-הפיסגה של פאס קיבלה פה-אחד תוכנית-שלום, גותרי רק שרידים קטנים ובלתי-חשובים של חזית-הסירוב, כגון לוב, תימן הדרומית ואירגונים-שוליים קטנים באש"ף.

זהו פשיטת-הרגל המוחלטת של מדינות בגין ושרון, אשר למענה פלשו ללבנון, תחת לחסל את התיכוח על הגדה והרצועה, כפי שקיוו, גרמה המלחמה לתוצאה הפור-כה. המאבק המדיני של שטחים אלה נפתח עתה בכל עווו, מול בגין עומדת קואליציה עולמית.

קשה להעלות על הדעת תכופה מוחצת יותר של מדינות אריאל שרון ומנחם בגין.